

Bruxelles, 6.1.2016.
COM(2015) 685 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o utjecaju revidiranog Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) 19 na volatilitnost regulatornog kapitala kreditnih institucija i investicijskih društava.

1. UVOD

U skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (e) Uredbe (EU) br. 575/2013 („CRR“), kreditne institucije i investicijska društva od stavki redovnog osnovnog kapitala odbijaju imovinu mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca u svojim bilancama.

Revizijom međunarodnog računovodstvenog standarda 19, „Primanja zaposlenika“ („MRS 19“)¹ došlo je do promjena u vrednovanju imovine mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca. Članak 519. CRR-a sadržava obvezu Komisije da za Europski parlament i Vijeće pripremi izvješće o tome bi li izmjene MRS-a 19 u vezi s odbitkom neto imovine mirovinskog fonda iz članka 36. stavka 1. točke (e) dovele do pretjerane volatilnosti regulatornog kapitala institucija.

Od Komisije je zatraženo da uzme u obzir izvješće koje je o tom pitanju pripremila EBA u skladu s obvezom koja je predviđena istim člankom. Izvješće Komisije po potrebi prati zakonodavni prijedlog za uvođenje tretmana kojim se za izračun regulatornog kapitala usklađuje neto imovina ili obveze mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca.

EBA je 24. lipnja 2014. dostavila svoje izvješće „O utjecaju revidiranog MRS-a 19 i odbitka imovine mirovinskog fonda od regulatornog kapitala u skladu s člankom 519. Uredbe o kapitalnim zahtjevima (CRR) na volatilnost regulatornog kapitala“ („izvješće EBA-e“)².

Tim se Komisijinim izvješćem ispunjava zakonska obveza o procjeni učinaka vrlo specifičnih izmjena izračuna redovnog osnovnog kapitala u kreditnim institucijama i investicijskim društvima zbog donošenja CRR-a i novog MRS-a 19.

2. GLAVNA PITANJA

2.1. Postojeći tretman na temelju CRR-a

U članku 36. CRR-a od banaka se zahtijeva da odbijaju imovinu mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca od redovnog osnovnog kapitala. Razlog za takav tretman jest upitna sposobnost apsorpiranja gubitaka te imovine s bonitetnog stajališta. U slučaju da dođe do stečaja ili sanacije banke, ta imovina ne bi bila raspoloživa za pokrivanje gubitaka.

¹ UREDBA KOMISIJE (EU) br. 475/2012 od 5. lipnja 2012. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1126/2008 o usvajanju određenih međunarodnih računovodstvenih standarda u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 1 i Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 19

² EBA (2014.): Izvješće. O utjecaju revidiranog MRS-a 19 i odbitka imovine mirovinskog fonda od regulatornog kapitala u skladu s člankom 519. Uredbe o kapitalnim zahtjevima (CRR) na volatilnost regulatornog kapitala: U izvješću se utvrđuju računovodstvene i regulatorne promjene uzrokovane revizijom MRS-a 19 te se analizira mogu li te promjene utjecati na regulatorni kapital. Ono obuhvaća kvantitativnu procjenu učinka tih promjena na volatilnost regulatornog kapitala tijekom određenog vremenskog razdoblja pod pretpostavkom potpune primjene zahtjeva CRD-a IV./CRR-a i revidiranog MRS-a 19. Kvalitativnim i kvantitativnim informacijama za uzorak institucija EU-a i država članica naglašavaju se glavni učinci bonitetnih i računovodstvenih promjena, njihova važnost te vrste institucija koje su uglavnom pogođene. Konačno, u izvješću se razmatraju i druge varijable koje bi mogle imati izravan učinak na mirovinske fondove pod pokroviteljstvom poslodavca i volatilnost regulatornog kapitala. Izvješću EBA-e može se pristupiti na sljedećoj poveznici: <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/534414/EBA+Report+on+the+impact+on+the+volatility+of+own+funds+from+defined+pension+plans.pdf>

Potrebno je napomenuti da članak 41. CRR-a sadržava izuzeće od tog općeg pravila odbitka u vezi s imovinom mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca koju institucija može neograničeno upotrebljavati uz odobrenje nadležnog tijela.

2.2. Promjene zbog revizije MRS-a 19

Revizijom MRS-a 19 došlo je do promjena vrednovanja imovine mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca. EBA je utvrdila samo dva aspekta revizije MRS-a 19 koji bi mogli utjecati na izračun regulatornog kapitala:

1. **Neodgođeno priznavanje aktuarskih dobitaka i gubitaka:** Na temelju prethodne verzije MRS-a 19, izmjene aktuarske pretpostavke nisu se morale uzeti u obzir odmah dok god su ostale unutar određenog koridora³ (otuda i tzv. pristup koridora) i mogle su biti raspoređene u nekoliko razdoblja, dok će ih se na temelju revidiranog MRS-a 19 morati odmah priznati.
2. **Neodgođeno priznavanje svih troškova minulog rada:** Troškovi minulog rada predstavljaju promjenu sadašnje vrijednosti obveze na temelju definiranih primanja za usluge primljene od zaposlenika u prethodnim razdobljima, proizašlu iz izmjene ili ograničenja plana. Na temelju prethodnog MRS-a 19 troškovi minulog rada na koje se ostvaruje pravo bili su odmah priznati u računu dobiti i gubitka, dok su troškovi minulog rada na koje se ne ostvaruje pravo priznati tijekom prosječnog razdoblja ostvarenja prava na pravocrtnoj osnovi.

U tom pogledu potrebno je napomenuti da se CEBS kao prethodnik EBA-e očitovao⁴ o prethodnoj verziji MRS-a 19, izražavajući zabrinutost u pogledu „pristupa koridora” te je predložio njegovo ukidanje podložno prijelaznim odredbama. Iako je MRS-om 19 ukinut pristup koridora za aktuarske dobitke i gubitke, CRR-om su predviđene prijelazne odredbe kako bi se ublažio utjecaj na regulatorni kapital.

2.3. Prijelazne mjere na temelju CRR-a

CRR-om se utvrđuju sljedeće **prijelazne mjere** za općenito ublažavanje utjecaja izmjena MRS-a 19 i odbitka imovine mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca:

1. Općenito postupno uvođenje odbitka imovine mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca od 2014. do 2017. omogućeno člankom 469. stavkom 1. točkom (a) i člankom 478. CRR-a.
2. Posebno postupno uvođenje izmjena MRS-a 19 od 2014. do 2018. na temelju članka 473. CRR-a.
3. Postupno ukidanje filtara primijenjenih na nacionalnoj razini od 2014. do 2018. na temelju članka 481. CRR-a.

³ Vidi UREDBU KOMISIJE (EZ) br. 1126/2008, Prilog, MRS 19 Primanja zaposlenika, stavak 95.

⁴ Dopis očitovanja CEBS-a o planovima definiranih primanja IASB-a ED/2010/3 – predložene izmjene MRS-a 19 od 6. rujna 2010.

3. PROCJENA MOGUĆE POJAVE VOLATILNOSTI ZBOG REVIZIJE MRS-A 19

Na temelju izvješća EBA-e, analiza učinka revizije MRS-a 19 u vezi s odbitkom imovine mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (e) CRR-a ocjenjuje se kako slijedi⁵:

3.1. Utjecaj ovisno o prijeboju dobitaka ili gubitaka

Ako institucija na bilanci iskaže neto imovinu mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca i jednak je prijeboj dobitka ili gubitka, neće doći do volatilnosti regulatornog kapitala. Samo ako institucija iskaže neto imovinu mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca bez pripadajućeg dobitka ili gubitka, odbitak neto imovine mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca može dovesti do volatilnosti regulatornog kapitala.

3.2. Utjecaj prve primjene revidiranog MRS-a 19

Utjecaj odbitka neto imovine mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca od regulatornog kapitala nakon prve primjene bit će ograničen za većinu institucija zbog malih količina neto imovine mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca⁶ na temelju i prethodnog i revidiranog MRS-a 19. Uz to, za većinu institucija bit će dodatno ograničen negativni učinak na redovni osnovni kapital jer je razina nepriznatih aktuarskih gubitaka niska u usporedbi s njihovim stanjem kapitala. To može značajno utjecati samo na mali broj⁷ institucija koje imaju znatnu imovinu mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca. Osobito bi postojanje znatnih nepriznatih aktuarskih gubitaka moglo dovesti do smanjenja regulatornog kapitala.

3.3. Opća ocjena ograničene volatilnosti uzrokovane revidiranim MRS-om 19⁸

Na temelju izvješća EBA-e može se zaključiti da u prosjeku postoji ograničena volatilnost regulatornog kapitala zbog računovodstvenih i bonitetnih promjena. Utjecaj na volatilnost regulatornog kapitala mogao bi biti veći za neke institucije i u nekim zemljama, ovisno o veličini i rezultatima mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca u odnosu na stanje kapitala institucije.

Nadalje, svaka izmjena aktuarskih pretpostavki koje će se upotrebljavati može se smatrati poboljšanjem usklađenosti knjigovodstvenih vrijednosti mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca sa „stvarnom” izloženosti institucije i ekonomijom transakcije.

⁵ EBA je temeljila svoju analizu na uzorku od 57 europskih institucija u 20 zemalja EGP-a koje je upotrijebila za analizu ključnih pokazatelja rizika (KRI).

⁶ Vidi Izvješće EBA-e, str. 25: „Sve institucije osim njih tri (38 institucija) imale su male količine neto imovine mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca, ako je postojala, na temelju prethodnog MRS-a 19 svake godine u ocijenjenom razdoblju (do 0,2 % RWA) te niske razine, ako ih je bilo, nepriznatih aktuarskih dobitaka svake ocijenjene godine (do 0,4 % RWA)”.

⁷ U skladu s izvješćem EBA-e, to ne bi utjecalo ni na jednu od tri institucije iz ispitanog uzorka s relativno velikom imovinom na temelju definiranih primanja prema prethodnom MRS-u 19 jer su imale znatne nepriznate aktuarske gubitke koji bi se morali odmah priznati s obzirom na imovinu na temelju definiranih primanja.

⁸ Za sveobuhvatno predstavljanje kvantitativnih dokaza čitatelje se upućuje na izvješće EBA-e, a osobito na tablice u kojima su sažete kvantitativne informacije na stranici 23 i stranici 31.

Konačno, svaki utjecaj na regulatorni kapital koji proizlazi iz prve primjene revidiranog MRS-a 19 može se ublažiti posebnom prijelaznom odredbom utvrđenom u članku 473. CRR-a ili članku 481. CRR-a. Opća primjena tih zahtjeva za odbitak imovine mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca može se postupno uvesti podložno odredbama članka 469. stavka 1. točke (a) CRR-a u vezi s člankom 478. CRR-a.

4. ZAKLJUČAK

Uzimajući u obzir izvješće EBA-e, Komisija je ocijenila da će moguća dodatna volatilnost regulatornog kapitala uzrokovana revizijom MRS-a 19 biti ograničena i to je opravdano argumentima iznesenima u ovom Izvješću. Nadalje, bilo koji utjecaj prve primjene ublažen je odgovarajućim prijelaznim odredbama. Stoga Komisija zaključuje da MRS 19 u vezi s odbitkom imovine mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca utvrđenim u članku 36. stavku 1. točki (e) CRR-a te promjene u neto obvezama mirovinskog fonda neće dovesti do pretjerane volatilnosti regulatornog kapitala institucija. Iz toga proizlazi da Komisija sadašnji tretman na temelju CRR-a smatra primjerenim te da neće podnijeti zakonodavni prijedlog u vezi s ovim Izvješćem.